

Nr 20.

Av herr **Niklasson**, om upplåtande av fri mark för framdragande av elektriska ledningar å kronans fastigheter och ecklesiastika fastigheter.

Vid utbyggandet av ledningsnät för landsbygdens elektrifiering har distributionsföretagens medlemmar och abonnenter i regel fått ikläda sig skyldighet att tillhandahålla fri mark för ledningars framdragande, möjligen med någon ersättning för avverkad skog och för särskilt hinder samma stolpar. Vattenfallsstyrelsens normalreglementen innehåller också bestämmelser härom.

Kronans fastigheter liksom ecklesiastika fastigheter har emellertid oftast undandragits denna skyldighet att tillhandahålla fri mark för ledningars framdragande genom att arrendatorn i stället för jordägaren tecknat medlemskap eller abonnemang hos distributionsföretaget. Rätt att upplåta mark tillkommer ju icke arrendatorn.

När det är fråga om att draga fram serviceledningar över öppen mark till sådana fastigheter, reses sannolikt icke något hinder. Men värre är det med högspänningsledningar, särskilt genom skogsområden. Här krävs i regel ersättning enligt normer för utomstående och ett relativt tidsödande och kostnadskrävande värderingsförfarande. Distributionsföretagen kan härigenom åsamkas betydande svårigheter och kostnader, och de ifrågavarande fastigheterna kommer i en förmånligare ställning än de övriga. Det kan också inträffa, att distributionsföretag för att undvika svårigheter av antytt slag planerar sina nät så, att fastigheter av ifrågavarande slag icke beröres av ledningar, även om ledningsnätet därigenom får en mindre tillfredsställande utformning.

Numera är ju bygdenäten för elektrisk kraft utbyggda i större delen av landet, men dessa ledningsnät är i de flesta fall icke dimensionerade för en tillfredsställande leverans av elektrisk energi av den nuvarande och alltjämt ökande förbrukningens storlek. Distributionsföretagen står därför inför en omfattande upprustning av elnäten, en upprustning som kommer att ställa stora anspråk på företagens ekonomi. Det har ifrågasatts omfattande stödåtgärder från statens sida härför. Elkraftsutredningen avlämnade under förra året ett delbetänkande rörande bl. a. denna fråga. Något förslag i ämnet har emellertid ännu icke förelagts riksdagen. I avvaktan på vidare åtgärder synes det vara en billig begäran,

att distributionsföretagen utan dröjsmål befrias från svårigheter och kostnader av sådan art som ovan antytts.

Något acceptabelt skäl torde inte förefinnas att låta av kronan ägda samt ecklesiastika fastigheter stå i förmånsställning. Ej heller torde man behöva hysa farhågor för att dessa fastigheter i obehörig grad skulle komma att utnyttjas för ledningars framdragande. Planerandet av ledningsnäten grundas ju på speciella förutsättningar, och planerna torde i regel uppgöras av statliga organ, när det gäller elektrisk kraft från vattenfallsstyrelsens anläggningar.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t 1) måtte föranstalta där- om, att kronan tillhöriga fastigheter, vilka elektrifieras genom distributionsföretag, må upplåta mark för ledningars framdragande på samma villkor, som gäller för distributionsföretagets övriga konsumenter, samt 2) måtte vidtaga åtgärder i syfte att samma förfaringssätt må tillämpas även beträffande ecklesiastika fastigheter.

Stockholm den 15 januari 1954.

Otto Niklasson.

Nr 21.

Av herr **Spetz m. fl.**, *angående direktiven för en blivande utredning rörande prisregleringsfrågorna på fiskets område.*

(Lika lydande med motion i Andra kammaren, nr 32.)

Stockholm den 15 januari 1954.

Gunnar Spetz.

Karl H. Andersson.

Herbert Hermansson.
